

Danmarks nye klimamærke skal være let gennemskueligt for forbrugerne

Af Jørgen Nyberg Larsen, sektorchef hos Danske Æg

De danske forbrugere navigerer efterhånden hjemmevant i mærkningsordninger på flere af de varer, man finder i landets butikker. Når vi skal vælge brød, kan vi kigge efter fuldkornsmærket. På tværs af fødevarer finder man det letgenkendelige røde økologimærke. Og inden for hårde hvidevarer kan man nemt navigere efter en farveskala over, hvor energivenlige de forskellige maskiner er.

Og nu kan de danske forbrugere endelig se frem til et klimamærke på fødevarer. Danmark bliver med al sandsynlighed det første land i verden med et klimamærke, og fødevareminister Rasmus Prehn (S) var i forrige uge vært for en workshop, hvor interessenterne på området var inviteret til en diskussion om, hvordan de danske forbrugere får det bedst tænkelige klimamærke.

I øjeblikket er [to mulige mærker](#) i spil. Det ene mærke er en farveskala, som vi kender fra de hårde hvidevarer, og som synliggør klimabelastningen på alle fødevarer. Det andet er et mærke, som kun kommer på særligt klimavenlige varer. Forbrugerrådet Tænk har [argumenteret for](#) en farveskala med mindst fem trin, der sammenligner alle fødevarekategorier.

Hos Danske Æg går vi også ind for en skalabaseret model. På den måde kan alle fødevarer klimamærkes, og klimabelastningen for alle fødevarer bliver tydelig for forbrugerne. Alt sammen målt efter den såkaldte livscyklusanalyse, den anerkendte analysemetode for fødevarer.

Fødevarerne kan for eksempel inddeles i fem kategorier, baseret på deres udledning af CO₂e pr. kilo fødevare:

Mørkegrøn: 0-0,8
Lysegrøn: 0,8-2,0
Gul: 2,0-4,0
Orange: 4,0-10,0
Rød: 10,0-40+

En farveskala som den foreslåede vil placere æg i en lysegrøn kategori. Ikke i toppen, heller ikke i bunden. Det er betydeligt mere gennemskueligt end at kategorisere alle animalske produkter i én samlet gruppe.

Hos Danske Æg mener vi, at det vil være en fejl kun at mærke nogle fødevarer og lade en masse fødevarer på det danske marked gå fri. Som repræsentant for landets ægproducenter har vi naturligvis en egeninteresse i sagen. Men vi mener også, at vi har noget at bidrage med. En analyse, som det hollandske konsulenthus Blonk Consultants har lavet for Danske Æg, viser, at klimaaftrykket for danske æg fra 2000 til 2020 er reduceret med omkring 30 procent. Reduktionen skyldes især, at foderforbruget er mindsket, dødeligheden hos hønerne er reduceret, produktionsperioden er øget, og at hønerne lægger flere æg. Klimapåvirkningen for danske æg er ca. 1,51 CO₂e pr. kilo æg, fraregnet arealanvendelse.

For det store flertal af danskere, som ikke er veganere, kan retter med æg være et oplagt alternativ på de kødfri dage. På samme måde er svinekød et mere klimavenligt alternativ til oksekød. Og selv oksekød findes i mere og mindre klimabelastende varianter. Derfor går nogle vigtige muligheder for at spise mere klimavenligt tabt, hvis danskernes fødevarer deles op i sort og hvid, i klimavenligt eller ikke klimavenligt. Realiteten er, at ingen fødevarer kan produceres uden klimabelastning, og dermed befinder alle fødevarer sig på en skala - og det bør klimamærkningen afspejle klart og gennemskueligt. På den måde synliggør man også mulighederne for at spise mere klimavenligt for de mange danskere, som ikke er tilhængere af en rent plantebaseret kost.

Spørger man forbrugerne, er farveskalaen da også favoritten. Det viser [en undersøgelse](#), som Norstat har foretaget for Forbrugerrådet Tænk. Her blev forbrugerne præsenteret for de to forskellige mærker, og tre ud af fire adspurgte foretrak en farveskalamodel frem for et mærke, som kun påføres de klimavenlige varer.

At kategorisere alle animalske produkter i én samlet gruppe uden et klimamærke til at vejlede forbrugerne vil i sidste ende gå imod den ønskede indsats for klimaet.